

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Redigeret af Emil Bohn.
Forretningsfører Sparekasse. Ridder
Trykt i Gornitzkas Trykkeri. Allinge.

Avertissementsprisen er pr. Petittlinie
for Inserater paa Forsiden 15 Øre.
Almindelige Annoncer 1. Gang 10 Øre.
Efterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 45

Fredag den 14. August 1914

2den Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
trykkes i et Antal af mindst 2500 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Oisker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“,
har den største Udbredelse i Nordre Herred.
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 50 Øre Kvartalet.

Sølv og Sedler.

Det hænder virkelig i disse Dage, at man ikke kan faa vekslet en Tikroneseddel. Og det viser sig, at Grunden er den, at Folk samler paa Sølvpenge. De henvender sig i Bankerne for at faa vekslet Sedlerne i Sølv, og hver Gang de skal betale noget, betaler de med en Seddel. Saaledes kunde det tænkes, at vi i den nærmeste Fremtid ganske kommer til at mangle Skillemønt. Thi der findes i Landet ikke mere end ca. 23 Millioner i Sølvpenge, og naar en Mængde Mennesker opmagasinere dem i deres Skuffer og Skabe, kan man selvfølgelig til sidst ikke faa vekslet en Tikroneseddel.

„Pol.“ har talt med Folk, som har gaaet rundt med en Tikroneseddel en hel Dag uden at kunne blive af med den. Det kan saaledes let komme til at gaa som i Mark Twains Historie om Tusindpunds-Noten? Der er en Mand med en Tusindpunds-Note i en fattig By. Ingen kan veksle den. Folk tror, han er meget rig. Han køber alt mulig Luksus for sin Tusindpunds-Note, gør mange Forretninger, sætter Penge, snart i det ene, snart i det andet, men faar stadig ikke sin Tusindpunds-Note vekslet. Han lever af den længe og bliver til sidst en rig Mand paa den Seddel, han aldrig faar byttet, og som han kun har laant af en Ven.

Folks Frygt for Tikronesedlerne er selvfølgelig ganske taabelig. Og hvis man tror, man er bedre faren i daarlige Tider med Sølvpenge end med Seddelpenge, tager man fejl.

For det første har Sølvpengene jo ingen større virkelig Værdi. En Tokrone er omtrent 87 Øre værd — det er det hele. Og hvis Folk gemmer paa Landets Mønter, maa der selvfølgelig gøres noget for at hjælpe paa Skaden, og Stalen har da flere Veje at gaa. Det ender jo nemlig netop med, at de Handlende overhovedet ikke kan give Penge tilbage — og hvad saa? Saa kan man enten udmønte mere Skillemønt — hva? man nødig gør, da kun en overflødig Udgift. Eller man kan udstede Enkronesedler som lovligt Betalingsmiddel. Det er en Udvej, som allerede er stærkt paa Tale Mand og Mand imellem. Det kun-

de ogsaa tænkes, at det blev tilladt at dele Femkronesedlerne i to Dele, saa hver Del gjaldt 2 Kr. 50 — det har været brugt i Østrig. Og endelig kunde man gøre, som de gør i England: Befale, at Frimærker skal modtages som lovligt Betalingsmiddel.

Navnlige det sidste vil Folk næppe sætte Pris paa. Ingen kan være i Tvivl om, at det vilde være højst ubehageligt, om man i Stedet for Skillemønt fik en Haandfuld fedtede Frimærker, som klæbede sig fast til alle Fingrene.

Vi haaber nu, Folk vil forstaa, at de hverken gavner sig selv eller andre ved at samle paa Sølvpenge. De skader Omsætningen, samler paa indbildte Værdier og udsætter sig selv, deres Medmennesker og Samfundet for Ubehageligheder, som ligesaa godt kan undgaaes.

Kong Edwards Triumf.

Hvis Edward VII. af England havde levet endnu, vilde han som en 72-aarig Olding have oplevet Sejren for en Politik, som han havde grundlagt, og som han i flere Aar arbejdede for med stor Dygtighed og Energi. Det er den Isolationspolitik, som Edward VII. grundlagde overfor det tyske Rige — det er den, der ifl. „Pol.“ kulminerer i disse Dage, hvor tre Stormagter — Frankrig, England, Rusland — rykker ud i enig Kamp mod Tyskland.

Det er nu lang Tid siden, at Keiser Wilhelm omtaltes som Rejse-Køjseren, der ustandselig paa Færde og søgte at knytte Forbindelser overalt. Da hans kloge Onkel blev Konge af England under Navnet af Edward VII., og vistnok i højere Grad end nogen tidligere Konge den virkelige Bærer af Englands Udenrigspolitik, indsaar han, at det var ved Hjælp af Alliancepolitik, at Tyskland skulde rammes. Og Kong Edward blev det, som den tyske politiske Forfatter Maximilian Harden har betegnet med Ordet: „Det engelske Folks fornemste Handelsrejsende“, i Virkeligheden dets energiske Talsmand ved de andre europæiske Hoffer. Keiser Wilhelm var ikke mere den eneste Rejsekejser; hvor han kom, traf han Sporene af sin Onkels Arbejde.

I 1908—09 var dette Arbejde omtrent fuldført, Nettet var spundet om Tyskland og Triple-Alliancen. I Betragtning af Italiens Upaalidelighed — den, der tydelig nok har vist sig i disse Dage — var Østrig i Virkeligheden allerede den Gæng Tysklands eneste Forbundsfaelle af Betydning. Og derfor forstaa man ogsaa, at Tyskland efter Bosniens og Herzegovinas Indlemmelse var nødt til, i egen Interesse, at stille sig saa kraftig i Breschen for Østrigs Sag; havde det ikke den Gang staaet Last og Brast med den truede Forbundsfaelle, havde det formodentlig nu været helt isoleret.

Den store Alliance, der i disse Dage har formet sig mod Tyskland, et ikke nogen tilfældig Konstellation, skabt af Omstændighederne, det er Resultatet af en fleraarig, maaltbevist Politik, hvis Grundlægger nu ligger i Graven. Det er denne Politik, der i disse Dage triumferer; hvor vidt den i sidste Instans vil føre til det tilsigtede Maal, at bryde Tysklands militære Overmagt i Europa, det er et andet Spørgsmaal.

Drikkeskikke hos vilde Folkestammer.

Dr. Rudolf Pösch har i et Wiener-Afholdsblad skrevet en Artikel om „Drikkeskikke og Fester hos vilde Folkestammer.“

Den indeholder ganske interessante Oplysninger om den naturlige Trang til Stimulanser, som bor i Naturmennesket, og at denne Trang navnlig viser sig ved festlige Lejligheder.

Dr. Rudolf Pösch skriver bl. a. „Alkoholholdige Drikke forstaaer Papuanere og Melanesere ikke at lave; i tysk og engelsk Ny-Guinea er det forbudt under nogen som helst Form at udlevere alkoholholdige Drikke til de indfødte, og Paabudet bliver saa nogenlunde overholdt. Festerne hos Monumboerne paa Nordkysten af tysk Ny-Guinea varer meget længe. De begynder, naar Solen gaar ned, og vedbliver saa længe Maanen staar paa Himlen. Men ingen alkoholholdige Drikke bliver nydt; som Nydelsesmiddel kendes kun Tobak og Betelnødden.

Australiens oprindelige Befolkning nyder heller ikke Alkohol; deres Nydelsesmiddel er „Pituri“, der ligesom Betelnødden og Kokanødden virker hidsende og bedøver Smærter.

Kaja-Kajaerne paa Sydvestkysten af hollandsk Ny-Guinea kender kun tre Drikke: rent Vand, Kokosnøddemælk og „Wati“, en bedøvende Drik, der ved en Slags Tygning udvindes af Kawa-Kawarødderne. „Wati“ drikkes Morgen og Aften i smaa Portioner; den nydes af Dværgkokosnøddeskaller, der kun er saa store som en lille Træske. Overdrivelse forekommer sjældent.

„Palmevin“ er en alkoholholdig Drik, som forskellige Neger- og Indianerstammer udvinder af Palmebladsskuddene. Men denne Vin kan ikke opbevares, den kommer straks i Gæring og drikkes saa hurtigt efter. Nydelsen af denne Drik er derfor indskrænket til den Tid, paa hvilken Palmerne skyder.

Med Hensyn til Nydelsen af Alkohol gælder det samme for de vilde Stammer som for vore Forfædre, at det fortsatte, daglige, regelmæssige Forbrug i store Portioner er en Umulighed, fordi disse forskellige Drikke ikke kan produceres i store Mængder.

Minder

fra min tyske og franske Studietid.

Jeg var, da jeg for 14 Aar siden studerede i Bonn, Medlem af en af de smaa Studenterforeninger, hvoraf det vrimler i enhver tysk Universitetsby. Kun engang mindes jeg at have haft nationale Vanskeligheder, da jeg nægtede at deltage i et Hyldestog for Bismarks Minde.

„Er darf keine nationale Sonderstellung einnehmen“, var Feltraabet fra det Mindretal, der vilde have mig ekskluderet. Men da Majoriteten stemte det ned, og Liberalisme og sund Fornuft sejrede, blev jeg der og havde mangen god Aften sammen med den tyske Ungdom. Bortset fra endnu en Mislyd!

Efter en større Foreningsfest havde en Kreds af de saakaldte „gamle Herrer“, tidligere, nu inaktive Medlemmer, etableret et lystigt Gilde i et Hotels Separatværelse, hvori ogsaa jeg deltog. Fremtidskrigen kom paa Tale, og en civilklædt, højstillet Officer førte Ordet. „Wo viele Hunde anbeissen, ist doch immer Gefahr“, mente en forsigtig Herre med Tanken paa en mulig Koalition.

„Wir können aber immer was leisten!“ svarede Officeren. Og da alle bestormede ham med Spørgsmaal, tog han Ordet:

Hvorledes det end gaar, skal Frankrig betale Gildet. Ved første Krigstegn maa vi kaste os over Frankrig og søge, efter at have hugget de franske Armeer sønder og sammen, at besætte Landet. — Overfor Rusland kan vi imidlertid indskrænke os til Defensiven; det vil snart være lammet uden det franske Gnlid og vil aldrig rejse sig, naar Frankrig er knust.

Men nu England! Ja, lad os tænke os det værste, at Englands Flaade ødelægges vor. Jeg har dog saa megen Tillid til vor tyske Marine, at jeg venter, at hvert tysk Skib skal koste England et. Usvækket gaar England i hvert Fald ikke ud af Kampen. Imidlertid skal Frankrig, som vi holder besat, skaffe os Naturalier til vor Befolkning, saalænge Tilførslen fra Havet er spærret, og Frankrig skal betale — ikke 5, men 20—30 Milliarder til at bygge os en ny Flaade for Englands Øjne. Frankrig skal vi holde, som en Fugl imellem vore Kløer, det skal være Gidslet, ved hvis Hjælp vi tvinger England til Fred, medmindre England roligt vil se dette rige Land ødelagt.

Frankrig bliver vor næste Krigs Alfa og Omega. Kun hvis vi ikke kan besejre Frankrig, ser det galt ud. Men jeg drikker paa, at vi snart igen til Radetskymarschen kan drage til Paris.

Jeg var ude af Døren førend Skaalen blev drukket.

II.

Et andet Mindel. Fra en Aften i

Athen under Agadiraffæren. Jeg havde været i internationalt Selskab og fulgte min franske Ven Courbevoie hjem til hans Studereværelse. Jeg havde ytret Tvivl om Frankrigs Forsvarskraft, og da Lampen var tændt, tog han stille et Stykke Papir og satte sig ved min Side. Hurtigt var den franske Grænse mod Tyskland trukket op, og nu tegnede han, der kun havde aftjent sin Værnepligt som menig Soldat, alene efter Hukommelsen og alligevel, som jeg bagefter overbeviste mig om, fuldkommen korrekt alle de franske Grænsefæstninger op, med Angivelse af Dalstrøg, Skytsets Rækkevidde etc.

Det blev et Foredrag, der varede flere Timer. Men da jeg midt under det saa op, randt stride Taarer ned over hans Kinder.

Han var ellers den muntreste, sorgløseste unge Fyr og yndede at give sig Udseende af at være Skeptikeren, der tvivlede om alt og spottede alt.

Men den Aften græd han, som jeg aldrig har set nogen ung Mand græde for sit Land. Han skammede sig derover, viskede Taarerne bort og tegnede videre; men hvert Øjeblik kom nye Taarer tilsyne. Tilsidst gav han sig over.

„Jeg holdt det ikke ud, hvis Tyskland sejrede igen. Je me brule la cervelle alors!“ (Jeg skyder mig en Kugle for Panden i saa Fald).

Nu er han Familiefader. Jeg modtog for et Par Dage siden den sidste Hilsen fra ham, ligesom han stod og skulde i Felten, bort fra sin unge Hustru og de to smaa Børn.

Men har Frankrig mange saadanne Hjærtter — og det ved jeg, det har — saa ser det endda ikke saa galt ud for det.

F. Povlsen i „Kbh.“

Stemmer fra Publikum.

Byraadet og Havnearbejdet.

En stor Del af Allinge-Sandvig Arbejdere er faguddannede Stenhuggere og maa derfor særlig være kvalificerede til det paabegyndte Havnearbejde.

Dersom Byraadet oprettede et Arbejdsanvisningskontor for Kommunens Arbejdere, kunne disse sandsynligvis optage de mulig ledige Pladser ved Havnearbejdet; her er mange, der mangler Arbejde, og det maa dog være paa sin Plads, at vi indenfor Kommunen hjælper hinanden. Enhver hæderlig Mand ønsker at leve af sin egen Fortjeneste fremfor af milde Gaver.

Jeg vil arbejde.

Lad os blive fri —

Enhver Kommune har vel sine Beboere, der ser mørkt paa den kommunale Udvikling og derved svækker den yderligere ved Mand og Mand imellem at udvikle sit triste Syn paa Forholdene; men

være endnu bliver det, naar Vedkommende faar Lejlighed til at udvikle sin ensidige Tankegang i et Dagblads Spalter, for der kan den økonomiske Skade, som vedkommende er Aarsag i, til Tider ikke vurderes. Skal vi ikke fremtidig passe bedre paa vor Mund og Pen, for ikke at vanskeliggøre Forholdene yderligere. A. K.

Sprængningerne ved Allinge Havn.

Uddybningen af Allinge Havn er nu endelig paabegyndt, og Boringerne finder Sted ved komprimeret Luft. — Som Advarselssignal ved Sprængningerne lyder et Horns smukke klangfulde Toner, og dette er vist flydestgørende for lukkede Arbejdspladser, men for Færdslen paa offentlig Gade er det mindre betryggende; et Forhold, som Politiet forhaabentlig snart faar ordnet paa en for Publikum mere beskærmende Maade.

Frits.

Leo Tolstoy's Profetier.

Digteren og Reformatoren Tolstoy havde før sin Død flere mærkelige Visioner, som hans Datter nedskrev i Aaret 1910 og som vinder særlig Interesse gennem Profetien om Balkankrigen, som allerede er gaaet i Opfyldelse:

„Dette er en Aabenbaring af Hændelser af en universal Natur, som snart vil finde Sted. Jeg ser deres aandelige Skyggerids for mine Øjne.

Over den menneskelige Skabnes Havflade ser jeg en nøgen Kvindes uhyre Silhuet. Hendes Skønhed, hendes Smil, hendes Juveller og det Trylleri, der udgaar fra hende, er uden Lige. Nationerne styrter efter hende, hver især ivrig efter at vinde hendes Gunst. Men hun, som den evige Curtisane, koketterer med dem alle. I Hendes Haarsmykke glimrer Diamanter og Rubiner, og over hendes Hoved flammer med gyldne Bogstaver Navnet „Kommerciælisteme“.

Saa skøn og tiltrækkende hun end synes, følger Lidelse og Ødelæggelse i hendes Fodspor. Hendes Stemme, der har Guldets Metalklang, og hendes graadige Blik, er Gift for de Nationer, der falder som Offer for hendes Ynde.

Og se, hun bærer 3 Fakler, hvis Gnister tænder Verden i Brand.

Den første er Krigens Fakkelt, som den skønne Kvinde bærer fra By til By og fra Land til Land.

Den 2den er Smaalighedens og Snæversynethedens Fakkelt. Den tænder Lysene i Templerne og paa Kirkernes Altre. Den bærer i sig Fålskhedens Frø. Den finder Barnet i Vuggen og følger den Voksne til Graven.

Den 3de Fakkelt er Lovens, dette farlige Grundlag for uretfærdig Retfærdighed, som først udfører sit fatale Arbejde i Familien og derfra stryger gennem Literaturens, Kunstens og Statsvidenskabens store Verdener.

Den store Verdensbrand vil begynde i 1912, antændt af den første Fakkelt i Sydøst-Europa. Derefter ser jeg hele Europa i Flamme og Blod.

Men omkring 1915 kommer en underlig Skikkelse fra Norden — en ny Napoleon — og kaster sig ind i det blodige Drama. Han er en Mand med kun ringe Militærdannelse, Forfatter og Journalist, og i hans Magt vil Størstedelen af Europa forblive indtil 1925.

Slutningen af den store Krig vil betyde en ny politisk Æra for den gamle Verden. Der vil ingen Kongeriger eller Kejserdømmer være mere, men Verden vil danne et Forbund

i Lighed med de forenede Stater. Og der vil kun være fire store Kæmper tilbage: Angelsaxerne, Latinerne, Slaverne og Mongolerne.

Efter 1925 ser jeg en Forandring i religiøs Henseende. Curtisanens anden Fakkelt har foraarsaget Kirkens Fald. Den etiske Ide er næsten forsvunden. Menneskeheden er uden moralsk Følelse.

Men da opstaar en stor Reformator. Han vil betri Verden for Monoteismens Rester og lægge Hjørnestenen til Pantheismens Tempel. Gud, Sjel og Aand vil blive omsmeltet i en ny Ovn.

Og jeg ser Begyndelsen til en fredelig etisk Æra. Den Mand, der skal udføre denne Mission, er en Mongol-Slaver. Han lever allerede her paa Jorden, men selv kender han endnu intet til den Mission, der venter ham.

Og endelig den tredje Fakkelt, der allerede er begyndt at ødelægge vore Familiebaand, vore kunstneriske og moralske Idealer.

Forholdet mellem Mand og Kvinde betragtes nu i Reglen som en prosaisk kønslig Forbindelse.

Kunsten er bleven til realistisk Degeneration.

Politiske og religiøse Forstyrrelser har rystet alle Nationer i deres Grundvold.

Kun smaa Pletter hist og her er forbleven uberørte af disse tre ødelæggende Flamme.

De internationale Krige i Europa, Klassekrigene i Amerika, og Rasekrigene i Asien har kvalt Fremskridtet i et helt Aarhundrede.

Men da, midt i dette Aarhundrede ser jeg en Kunstens og Literaturens Helt rejse sig fra Latinernes Rækker og rense Verden for de gamle Slakker.

Jeg ser Symbolismens Lys overstraalet Kommerciælistens Fakkelt.

I Stedet for Nutidens prosaiske Polygami og Monogami vil Forholdet mellem Kønnene bygges paa en ny og køn Opfattelse af Livet.

Og jeg ser Nationerne vokse i Visdom og indse, at den forførende Kvinde, der en Gang lokkede dem og førte dem til Ødelæggelse, i Virkeligheden var en Illusion.

Livet er Evolution og Evolution er Udvikling fra simple til de mere sammensatte Former.

Jeg ser Verdensrummet i sin nuværende Form svinde bort som Aftenens Solglød over Bjærgene.

Fra Uge til Uge.

Danmarks Folketal.

Paa Grundlag af de Oplysninger, der forelæa den 1ste Juli iaar om Fødsler, Dødsfald og Udvandring, anslaa Folketallet i Danmark ifølge Statistisk Bureau nu til 2,859,000, hvilket er 28,000 mere end Indbyggerantallet var den 1ste Juli ifjor. Stigningen er 1,03 pCt. eller den laveste, som er konstateret siden 1895. Grunden hertil er i første Række den, at Fødslernes Antal i 1913 var meget lavt, over 2000 lavere end i 1912. Hertil kommer, at den oversøiske Udvandring i 1913 var noget over det normale.

Blandt de mange rige Russere,

der i disse Dage nødtvungent opholder sig i København, efter at de ere blevne udvist af Tyskland, fandtes en ung Dame af Aristokratiet, der havde mistet alle sine Værdisager. Det eneste hun havde tilbage var to Ørenringe, og med disse henvendte hun sig forleden Dag til en af Københavns Banker, for at laane 200 Kr. til Hjemrejsen. Dette afslog Banken naturligvis, men Direktionen lod en af Personalet gaa med Damen paa Assistenthuset,

og det viste sig her, at Ringene var 6000 Kr. værd pr. Stk. Damen fik derfor en Tredjedel af Værdien udbetalt, og det siger sig selv, at hun var glød ved Byttet.

I skal ikke være bange — for nu kommer vi!

En Rejsende, der var i København forleden, fortæller, at han sammen med Tusinder andre stod paa Banevæggen, da de første indkaldte indkom.

Man stormede Trappen omkring Ankomstationen, Hoved ved Hoved — alle alvorlige.

En lille kvik Sjællænder satte først sin Fod paa Trappen fra Perronen. Da han saa den faste Stime Mennesker, gik der et ventligt Smil over hans Ansigt, han vinkede med Haanden og raabte: „I skal ikke være bange, nu kommer vi!“

Pannamakanalens Ofre.

Foruden at de forenede Stater har ofret 500 Mill. Dollars til Bygningen af Pannamakanalen, har Gennemførelsen af dette kæmpemæssige Arbejde, siden det paabegyndtes den 2ste Maj 1904, kostet 2200 Mennesker Livet. Af det samlede Tal er 1200 omkomne som Følge af Ulykkestilfælde, medens Resten er døde af forskellige Tropesygdomme. Desuden er der forefaldet 25,000 større eller mindre Ulykkestilfælde, 99,000 Tilfælde af Malaria og 1200 Tilfælde af Tyfus.

Frisklagte haardkogte Æg.

En lille Hønselhistorie, der er foregaaet i Svendborgs Udkant, vækker if. „Svb. Amtst.“ forstaaende Munterhed.

Et Par Mænd bor som fredelige Naboer, men forleden Dag skete noget, som nær havde ændret dette Forhold. Den ene opdagede, at Naboens Høns havde faaet for Vane at gaa ind i hans Have, men istedetfor at blive gal i Hovedet, indrettede han blot nogle Rugereder i sin Have. Og ganske rigtigt søgte Naboens Høns hen til Rederne. En Aften fandt han i de fleste Reder en Del Æg, som han ganske roligt samlede ind og næste Dag solgte paa Torvet.

Men nu kommer det morsomme. Manden fik af utilfredse Kunder det ene Besøg efter det andet. Æggene var haardkogte, fortalte de, og Naboen lo i Skægget. Han havde nok set, at hans Høns gik paa forbudne Veje, men han havde ogsaa opdaget, hvorledes Manden ved Siden af havde indrettet Rugereder i sin Have, derfor havde han i Rederne gemt en Del haardkogte Æg, som næste Dag blev solgt for friske nylagte Æg. Paa den Maade fik han en raffineret Hævn over Naboen, der øjeblikkelig gik ned i Haven og ødelagde sine Rugereder. Nu holder han istedetfor Naboens Høns fra sin Have.

En sjælden Mønt.

I nogle Egne ved Nigeria paa Vestkysten af Afrika, bruges endnu en højst ejendommelig Mønt. Den er hesteskoformet, og Ederne dannet som Kachelødder, den kaldes „Manilla“, er af Kobber, 1/8 Tom tyk og vejer næsten et halvt Pund. 7 Manilla har 1 Shillings Værdi. Hvem der derfor skal udbetale et større Beløb, maa have gode Kræfter.

Paa Mandag

skal de nye 1- og 2-Krones-Sedler være færdige fra Nationalbankens Trykkeri. Hvorvidt de straks kommer i Omløb, afhænger meget af Efferspørgslen. Sølvpaniken synes nemlig i de sidste Dage at være i Aftagende i København. Herovre har vi næsten ikke mærket noget til den — vel sagtens, fordi vi ikke har haft saa mange Seddelpenge.

Handelsmoralen.

—o—

Det er ikke noget tiltalende Billede, man i de sidste Uger har faaet af Handelsmoralen indenfor vidtstrakte Kredse af den højere københavnske Handelstand. Kulgrossererne er de, der har gjort det grovest, og deres Nægtelse af at opfylde indgaaende Kontrakter har vakt mest Opsigt, fordi de hører til de ikke mange københavnske Grossister, der kommer i direkte Berøring med Publikum. Men Kulgrossererne er langfra de eneste, der ganske hensynsløst har annulleret deres Forpligtelser. I flere andre Brancher, saasom Melbranchen er det samme Tilfældet.

Og naar det ikke er blevet alm. Handelskotyme mellem Storhandlende i København, er det ikke fordi Lysten har manglet. Men indenfor en Del Brancher har der været enkelte fine gamle Handelshuse, der har nedlagt deres Veto, der har erklæret, at de holdt Købmandsord i Ære, saalænge de var istand til at levere fra deres Lagre, skulde deres Kunder have til de stipulerede Priser. Og naar disse ansete Huse ikke gik med, turde de mere rovlustne ikke.

Handelsstanden maa være disse gamle Firmaer og deres Chefer taknemlige, fordi de dog til Dels har reddet Standens Ære, og ret beset har de ogsaa varetaget Standens finansielle Interesser. De Penge, der nu synes saa let tjente, turde nemlig blive ret dyre. Ikke blot derved, at adskillige af de Firmaer, der for dristigt har benyttet sig af Forholdene, dømmes ved kommende Søgmaal. Men mange Forbrugere i de Brancher, hvor der nu drives Rovdrift, vil sikkert gardere sig mod Overraskelser, som de sidste Dages, ved at danne Indkøbsforeninger. — Kulgrossisterne har ogsaa nu maattet slaa 1/4 af paa deres Fordringer. — Kun de Handelsgrene, der har vist klogt Maadehold, vil med Rette kunne værge sig derimod.

Man kan sige, at disse gamle Firmaer kun har gjort deres simple Pligt, men allerede det maa paaskønnes i en Tid, hvor man mellem de Firmaer, der er allerivrigst forat udnytte deres Landsmænd if. „Pol.“ finder adskillige, hvis Indehavere hidtil har været de mest højtaltede, naar der taltes om Forpligtelserne overfor Fædrelandet, om Handelsstanden og dens Ansvar. Men som alligevel med begge Hænder greb og udnyttede til det yderste den Farens Stund, hvor der af sig selv kom nødvendige Prisforhøjelser nok, til at skære deres egen private Rem af deres Medborgeres Ryg. Der er i disse Dage i København tjent Formuer, om hvilke man ikke kan bruge Vespasians Ord: at de ikke lugter.

Østersøbadet BORNHOLM

afholder ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 22. ds. Efterm. Kl. 5 paa Forsamlingshuset „Hammershus i Allinge.

By- og Hørredsfuldmægtig Johannes Kofod, Hasle.

træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag efter Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

En frostfri Pumpe

er billigt til Salgs i Allinge Bogtr.

Husk vort velassorterede

Trælast-Lager!

Forlang Tilbud, og vi er til Tjeneste.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Gudstjenester.

Søndag den 16. August.

Ols Kirke Kl. 7 1/2.
Allinge K. Kl. 10 Skrm. 9 1/2.
Eftermiddag Kl. 4 Friluftsmøde i Lille Myregaards Skov i Olsker.

Erindringsliste.

Toldkammeret 7—12 Form., 2—7 Efterm.
Kammerkontoret 10—11 og 2—4.
Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.
Sparekassen 10—12 og 2—4.
Stempelfilial i Sparekassen 10—12, 2—4.
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.
Distriktslægen 8—9 og 2—3.
Postkontoret 9—12 og 2—7.
Søndag 12—2.
Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften.
Søndag 12—2.
Borgmesteren, Kontortid hver Søndag Kl. 3 paa Skolen.
Branddirektøren Mandag og Fredag Form. 8 til 10.
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr Olsen, Messen, Kontortid 1—4 Em

Allinge Biografteater

aflyser sin ord. Søndagsforestilling.

Allinge-Sandvig Sygekasse,

som er statsanerkendt, optager Medlemmer indtil 40-aars Alderen. Foruden en daglig Pengehjælp yder Sygekassen fri Læge og Medicin for Medlemmerne samt fri Læge for deres hjemmевærende Børn under 15 Aar, desuden frit Sygehus- og Sanatorieophold.

Indmeldelser kan ske hos Kassereren, Hr. Bager P. Holm, Allinge.

Vi anbefaler et omhyggeligt Bryg af fine Kvaliteter JAVA KAFFE. Extra Sort a 120 Øre anbefales.

Rio og Brasil Kaffe har en bitter Smag og sælges ikke fra vor Forretning.

Nordlandets Handelshus.

En ung Pige

søger Plads ved indvendig Gerning til 1ste November

Billet mrkt. „B“ bedes indlagt til Bladets Kontor i Løbet af 8 Dage.

Eddikesyre

prima Kvalitet — anbefaler

I. B. Larsen

Stort Bal

afholdes Lørdag d. 15. August paa Turisthotellet i Sandvig.

Gratis Entre.

Alle indbydes fra By og Land.
L. Madsen.

En helt eller delvis møbleret

2-Vær. Lejlighed

uden Køkken, og passende for en enlig Herr eller Dame, er til Leje. Bogtrykkeriet anviser.

Et brudt Løfte.

—10—
Af John Haslette.

Mackintosh kastede sig af sin dampende Hest og slog med Pistolskafet flere haarde Slag paa Døren til Martins Blokhuse.

„Hallo, Martin, staa op!“ raabte han højt. „Det er galt fat. Skynd dig og kom herud!“

Martin aabnede Døren og traadte ud.

„Ah, er det dig, Mac. Jeg kunde ikke komme hurtigere, for jeg var ved at barbere mig, som du ser.“

Han pegede paa den ene Side af Ansigtet, hvor der endnu sad Rester af Barbersæben.

„Barberet! Ja, hvis du ikke skynder dig lidt mere, saa risikerer du at faa hele dit Hoved raget af. Indianerne ovre fra Saltklippen er paa Krigsstien. De har dræbt Johnny Dobbs histovre og er nu paa Vejen hertil. Jeg har redet halvandet Hundrede Kilometer, siden jeg standsede, for at advare Folkene i Latona. Min Hest er lige ved at styrte, og jeg skal have en anden saa hurtig som mulig. Jeg vil nu ride videre til Weatherby, og du maa ride over til High Butte for at advare Folkene der!“

Martin løb straks ind, spændte et Bælte med Patroner om Livet, greb sit Gevær og kom ud igen. Han saa op paa Mackintosh, idet han med sin barkedede Haand tørrede Sæben af Ansigtet.

„Tag min gamle Vogterhest,“ sagde han hastig. Hvor langt tror du, at Indianerne er naaet?“

„De er vist tæt ved de tre Flodbugter nu, antager jeg.“

Martin nikkede og gik med Mackintosh om til Bagsiden af Huset for at hjælpe ham at sadle Vogterhesten.

„Jeg skal nok gøre, som du sagde, Mac. Farvel saa længe. Pas nu lidt paa dig selv!“

Han saa efter Rytteren, idet han galoperede bort, indtil han forsvandt i en Støvsy, og derefter tog han fat paa sine egne Forberedelser til det hastige Ride. Ti Minutter efter var han i Sadelen og galoperede bort ad Vejen til High Butte.

Han formindskede ikke for sig selv Betydningen af den Tidende, han havde modtaget. Saltklippe-Indianerne havde været paa Krigsstien før og det ikke helt uden Grund. Den var bleven dem tilstaaet, løvløse hvide Mænd havde trængt sig ind og bosat sig der, en meksikansk Mestiz havde bortført en af deres Kvinder fra deres Lejr, og dette havde opbragt dem og forarsaget de Ekscesser, som er uadskillelige fra enhver saadan Opstand af indfødte.

Alt dette vidste Martin godt. Det stod ham ogsaa klart, at High Butte trængte til den Advarsel, som han nu bragte dem saa hurtigt, hans Hest kunde løbe. Men paa den anden Side gav Mackintoshs Bemærkning om, at Indianerne ikke var komne længere end til de tre Bugter, ham godt Haab om, at han vilde komme i god Tid.

Indianerne kunde ikke tilbagelægge denne Vej længde i mindre end ti Timer: men i fire kunde han naa High Butte og faa Indbyggerne forberedte til at møde det kommende Angreb. Det eneste, der var at frygte, var et pludseligt Stormangreb. Naar blot Indbyggerne fik tilstrækkelig Tid til at forberede sig til Forsvaret, kunde de let tilbagelægge Indianerne.

Omtrent et halvt Hundrede Kilometer fra Martins Blokhuse boede der en ung Pige, og uvilkaarlig søgte hans Tanker hen til hende. Hun boede sammen med sin Fader ved Randen af en Canon, gennem hvilken Uspuanafoden løb. Hvad om nu Indianerne drog den Vej? Sæt, at de fik i Sinde at angribe Sardis, en By, der laa Syd for den omtalte Canon? Da vilde Jones' Blokhuse ligge lige paa deres Vej.

Ved denne Tanke følte Martin Sveden perle ned ad sine Kinder, og han rystede, som om han pludselig havde faaet et Anfald af Koldfeber. Uden selv at tænke over det gav han et stærkt Ryk i Tøjlen, saa at Hesten gjorde næsten en halv Drejning, hvorefter den paa ny satte af Sid med forøget Fart.

Næstyrede Hesten lige mod Canone, medens High Butte laa til højre meget længere borte. Martin gjorde flere tvivlraadige Forsøg paa at standse Hesten eller forandre dens Retning, men de var ikke rigtig al-

vorligt mente. Han kendte jo nok flere Mennesker i High Butte, men det var Venner — ikke andet end Venner, medens Mary derimod var —. Han stønnede højt. Mary var hans Forlovede.

Deres Bryllup skulde staa allerede den følgende Maaned. Hvilke fornøjelige Planer havde de ikke lagt sammen for deres nye Hjem! Han huskede det nu altsammen mere tydeligt end nogen Sinde før. Mackintosh havde sagt, at han skulde ride saa stærkt, han kunde, til High Butte. Han skulde bringe dem Budskab om, at Indianerne var paa Vej derhen. Hvis de nu ikke fik denne Advarsel, ja, saa vilde baade Mænd, Kvinder og Børn sandsynligvis blive dræbte. Men Mackintosh havde ikke hørt noget om Mary. Hvad skulde han under disse Omstændigheder gøre?

Følgerne af hans Handlemaade baade i det ene og det andet Tilfælde traadte frem for ham i skarpe Omrids. Han maatte enten gøre det ene eller det andet, noget Kompromis kunde der slet ikke være Tale om. Han maatte bestemme sig og det med det samme. Skulde han gøre, hvad han havde lovet Mackintosh, og ride til High Butte? Hans Hjerter raabte højt imod dette; det vilde være det samme som at forlade Mary. Selv om han straks begav sig fra High Butte og hen til Canonen for at advare hende, vilde der dog være al Sandsynlighed for, at han kom for sent; Indianerne vilde sikkert da allerede have angrebet Jones' Bolig.

Han maatte helst følge sit Hjertes Indskydelse og straks ride hen for at advare Mary. Hun var jo dog mere for ham end alt andet i Verden; hun var en Del af ham selv. De Folk derimod, som han havde faaet Anmodning om at advare, det var kun — andre. Dette Ræsonnement klyngede han sig fortlivlet til.

„De er sammen allesammen,“ sagde han ved sig selv. „Det er noget andet — noget helt andet. Det maa jo da ogsaa være nogle sølle Stympere, hvis de ikke kan slaa Indianerne tilbage. De sidder jo godt dækkede i deres Blokhuse og har fuldt op af Bøsser og Krudt og Kugler. Men Mary har ikke andre end sin Fader, og hvad er een Mand mod flere Hundrede? Det vilde Mackintosh sikkert ogsaa have indrømmet, hvis det var bleven sagt til ham. Han vilde sikkert have kunnet forstaa, at der var god Fornuft i dette; det vilde enhver Taabe have kunnet!“

Hesten var nu slaaet over i et jævnt Trav; men Martin gjorde ikke noget for at dreje den. Retningen af den truede

rede nu lige mod Canonen.

Hans Ansigt havde faaet et spændt og forpint Udtryk, og Øjnene stirrede stift frem for sig. Han saa i Tankerne et afskyeligt Syn. Mænd, der var bleven skudte ned, idet de gik fredeligt ved deres Arbejde eller til deres Hjem, Kvinder, som blev angrebne ved deres Arne, Børn, der — Synet fyldte ham med smertelig Fortvivlelse. Folk vilde senere tale om ham som den, der var Skyld i alt dette. Med Haan vilde man pege ad ham som den Mand, der var vendt om fra sin Pligt, som den Mand, der havde frelst een Kvinde og overgivet fire Hundrede Mennesker til Faren. Han kaldte det vel nok Kærlighed, og han vidste, det var Kærlighed; men han havde jo dog givet Mackintosh sit Ord, det kunde han ikke komme fra.

Men alligevel havde han nu fatet sin Beslutning. Han vilde frelse Mary; det fik saa gaa med High Butte, som det kunde. Der var jo jo dog ingen, som for Alvor kunde forlange, at han skulde lade sin tilkommende Hustru i Stikken. Folk kunde for ham sige hvad de vilde; nu havde han fattet sin Beslutning, og den gik han ikke fra.

Han drev Hesten fra Trav over i Galop, medens hans Tanker uophørligt vedblev at kredse om de to skrækkelige Alternativer. Indianerne var jo dog halvandet Hundrede Kilometer borte, og det vilde sige, at de ikke kunde naa High Butte før om ti Timer. Der var altsaa endnu Tid. Men først vilde han til Mary, og saa kunde han ride til High Butte bagefter.

Denne nye Indskydelse greb ham som en Indskydelse fra Himmelen. Han rettede sig i Sadelen og udstødte en hæs Latter. Denne Udvej var slet ikke faldet ham ind før. Paa den Maade kunde jo ingen bebrejde ham noget. Han fik Tid til

at frelse Mary, og bagefter kunde han saa ogsaa advare Byen. Han gentog dette for sig selv, idet han red rask fremad.

Straks efter fik han Canonen i Sigte, som gennemskar den tørre Slette.

Saa snart han kom saa nær han kunde ses fra Blokhuset, udstødte han et højt Raab, gentog det og red nu lidt langsommere fremad. „Derby — hører du ikke! Derby!“

Der kom intet Svar. Det eneste, han hørte, var Vandets Brusen nede i Canonen. Han raabte atter og atter, men Ekkoerne blev ved at spotte ham.

Hvad var der dog sket! Han sprang af Hesten, da han var kommen hen til Blokhuset Dør. Han bankede paa Døren, men fik intet Svar. Da satte han Skulderen til den og sprængte den med et fortlivlet Slød.

Huset var tomt! Husgeraadet laa spredt omkring, som om det var blevet forladt i stor Hast og Forvirring; men der var intet levende Væsen tilbage, som kunde tage imod ham. Han løb ind i Marys Værelse. Det var ogsaa tomt.

Da udstødte han et højt Skrig. Mary og hendes Fader var borte. Hvor var de henne? Hvornaar var de tagne bort? Hvorfor var de flygtede?

Han gik ud i Sollyset og raabte igen. Hans Stemme lød saa naturligt skrigende.

„Derby — Derby Jones! Hvad er der gaaet af dig? Hvor er du dog henne?“

I sin Fortvivlelse greb han til et andet Middelt.

„Hvad er nu det for nogle Kunster af dig, Derby Jones, at skjule dig for mig?“

Skjule! Ja, han var parat til at tro, hvad det skulde være, naar blot det kunde forklare deres Fraværelse fra Blokhuset.

Denne ynkelige, sindsforvirrede Idé opfyldte ham til sit ganske. Han gik og søgte i Buskene, mellem Træerne i Haven og til sidst imellem de sammenfiltrede Torne, som beklædte Canonens Skraaninger.

Der gik baade en og to Timer med disse frugtesløse Forsøg. Han var til sidst næsten vanvillig — ganske berøvet sine Sanser og sin Fornuft; han gik frem og tilbage og raabte ganske hen i Vejret.

Endelig satte han sig ned paa en Træstump og trak sit gamle medtagne Ur frem. Store Gud! Klokken var et, og den havde ikke været mere end ni, da Mackintosh havde været hos ham. Der var altsaa gaaet fire Timer af de kostbare ti. Han blev ganske forfærdet ved at opdage dette.

Medens han sad saaledes, hørte han Lyden af en galoperende Hest, som nærmede sig. Martin sprang op og greb sin Bøsse. Han lyttede spændt med Fingeren paa Altrækkeren. — Nu var der nogen, som raabte til ham.

„Hvem er du?“

Han drejede sig omkring og saa Mackintosh, som sad til Hest nogle faa Skridt fra ham og betragtede ham med et mørkt Blik.

„Hvad for noget, Menneske — er det dig? Har du allerede været ved High Butte og advaret dem?“

„Aa, Gud hjælpe mig! Nej, det har jeg ikke!“ sagde Martin og skjulte Ansigtet i Hænderne, medens hans Bøsse med et Klask faldt til Jorden. Instinktæssig forstod Mackintosh, hvad der var sket. Han saa med et bedrøvet Blik paa Martin, og Vreden forlød hans Ansigt.

„Du lod Omsorgen for en enkelt Kvinde gaa foran Omsorgen for en hel By,“ sagde han kort. „Men jeg tror ikke, at du selv er meget tilfreds med det. Kunde du da ikke nok tænke dig, at jeg vilde advare alle de ensomt boende Udflyttere, efter at jeg havde været i Weatherby? Men nu er det for sent Martin — alt for sent.“

„Er det nødvendigt at fortælle mig det?“ sagde Martin, idet han sprang op og slog ud med Hænderne. „Der skulde være et Bryllup i High Butte i Dag. Det var Jones' Niece — det havde jeg helt glemt — de er tagne til High Butte. Nu er jeg ganske sikker paa det.“

Han løb hen til sin Hest og sprang i Sadelen. Mackintosh fulgte efter ham. Da han kom op paa Siden af ham, raabte han:

„Hvor vil du nu hen? Dette er jo ikke Vejen til High Butte!“

„Nej; tag du dertil, Mac. Jeg ved, hvad jeg har at gøre. Hvis

Indianerne er paa Vejen til Byen, saa kan jeg standse dem ved Væverhullet.“

„Standse dem! Du er jo gal! Standse et helt Krigertog af Indianere!“

Martin saa tilbage paa ham med et vildt Udtryk. „Rid du videre til High Butte, hvis du kan holde dig i Sadelen saa længe.“

„Ja, det kan jeg — jeg fik en frisk Hest i Weatherby. Du er jo tosset, Martin; men god Lykke med dit Forehavende alligevel!“

Mackintosh for af Sted til højre, medens Martin med sammenbidte Tænder vedblev at ride lige frem. Straks efter kom han over Vejen, der førte fra Saltklippen til High Butte, og her fandtes en Fordybning, som blev kaldt Væverhullet.

Her stod to Skur, som havde tjent til Bolig for Guldgravere. Imellem dem fandtes den forladte Minegang, som var omgivet af Smaabuske.

Martin steg af Hesten og bandt den ved Buskene, saaledes at den ikke kunde ses af dem, der kom ovre fra Saltklippen, og derefter gik han ind i et af de forladte Skur og begyndte at rode op mellem de Ting, som de forrige Beboere havde ladet tilbage.

Til sidst fandt han, hvad han søgte: en lille Pakke Dynamit samt en Blikdaase med Lunter. Han tog det og bar det uden for Døren, skar en af Lunterne over, prøvede, om den endnu var brugelig og fandt den tilfredsstillende. Derefter tog han en rusten Spade, som stod op mod en af Bjælkevæggene, og begyndte at grave. Efter en halv Times haardt Arbejde havde han lavet en halv Snees smaa Gruber omkring Blokhuset. I hver af disse lagde han en lille Del Dynamit, lagde Luntegang imellem hver og opfyldte Rummet imellem hver Grube med Klippeslykker og haardtstampet Jord.

Derefter gik han hen til Udkanten af Krattet og saa ud over Sletten. Det var lige tilpas, at han var kommen derud, thi idet han stod og stirrede, fik han Øje paa de forestede af Indianertruppen, og den Støvsy, som rejste sig bag disse Blænkere, fortalte kun alt for tydeligt, at en stor Skare Rødhuder nærmede sig Skurene.

Han ilede hen til Skakten og saan ned i den. Omtrent fem Fod fra Overfladen var der bleven udhugget en Slags bred Hylde. Han løb tilbage forlængede Luntegangen hen til Skakten og sprang derefter ned i denne.

Lyden af et gennemtrængende Skrig skar hen over Sletten. Nu havde Rødhuderne faaet Øje paa hans Hest, som stod bunden lige ved Udkanten af Krattet. Støvskyen blev tætlere, den kom nærmere, og til sidst kunde han høre Hestenes Trampen.

Martin prøvede om hans Magasinrifvel var i Orden, derefter lagde han Bøsseløbet an paa Kanten af Skakten og ventede.

Kun hans Øjne var nu at se over Skaktens Rand. Han saa Skaren sprede sig over en Halvcirkel. Da den nærmeste Mand var omtrent 600 Meter fra ham, aabnede han Ilden. Det første Skud var en Forbier, det andet fik en Hest til at styrte, og det tredje fældede den Kriger, der befandt sig yderst paa højre Fløj.

Han besluttede nu at fyre nøjagtigt, skyde langsomt og tilføje dem saa megen Skade som muligt, og han gjorde tre Mand ukampdygtige.

Angriberne fyrede under deres Ridt fra Høfte eller Kind, og Kuglerne smeldede paa Skuret, raslede i Krattet eller fløjtede hen over Martins Hoved. De skød næsten alle for højt, thi de tænkte ikke paa at deres Fjende laa skjult i Mineaabningen.

Angriberne viste stor Uforfærdethed, skønt flere af dem havde lidt Døden, blev de øvrige dog ved at ride frem. Deres Hyl skurrede i hans Øren, og Lyden af deres Skud lød som en Stoks Raslen over et Stakit.

Martin fyldte for sidste Gang sit Magasin og skød saa hurtigt som Afrækkeren kunde gaa. Sveden strømmede ned ad hans Ansigt og hans Øjne var blinde af Krudtrøgen. Da den sidste Patron var afskudt, kastede han Bøssen fra sig og faldt i sin Lomme efter Tændstikker.

Den Stilhed, der nu fulgte, fik Rødhuderne til at tro, at deres Fjender enten var dræbte eller gjort ukampdygtige. De trak sig tætlere sammen og travede rask fremad.

Elegant Visittkort
anbefales fra
Allinge Bogtrykkeri.

Hos I. B. Larsen
ALLINGE
køber man altid de bedst veltlagrede
Cigarer og Cigaretter
Stort Lager af grovt og finskaarne
Tobakker samt Shagtobak.

Herved anmodes alle, som endnu staa i Skyld til mig, hidrørende fra min afhændede Bagerforretning, om snarest at indbetale denne.

Sandvig, 29. Juli 1914.

P. Mortensen,
thv. Bagermester.

Heidelberg Sylteeddike

er den bedste.

Faas hos **I. B. Larsen.**

Søger De en Livsledsagerske,

skal den gamle Cykle sælges, ønsker De Adgang over deres Ejendom forbudt, har De fundet et Par Galoscher, skal der være politisk Møde eller Bal, har De Kreaturer til Salg eller vil De købe saadanne, har De faaet nye Varer hjem, paatager De Dem Reparationer, har De startet en ny Forretning — hvordan skal Folk saa faa det at vide, hvis De ikke averterer i et Blad, som virkelig læses.

„Nordbornholms Ugeblad“ læses af saa at sige alle i Nørre Herred og er derfor et fortrinligt Annonceblad. Send deres Annoncer til „Nordbornholms Ugeblad“.

Ønsker De

smukke og moderne Fotografier, da henvend Dem i Atelieret ved Havnen.

Telefon 4. **Andr. Ipsen.**

Martin flossede Enden paa Luntten og bukkede sig ned i Skakten.

En stor Skare Rødhuder, hvoraf nogle var sprunget af deres Heste, flokkedes nu om de to Skur, for at søge efter de Mænd, der saa længe havde budt dem Spidsen.

Han kunde høre deres Forbavelsesudbrud og Vvedesskrig. De gik og spurgte hinanden, hvad der kunde være bleven af ham.

Hans Tanker vendte sig til Mackintosh. Mon han nu var naaet over til High Butte og havde advaret Indbyggerne der? Mon Mary saa virkelig var der? Han nærmede sig svagt Haab om, at han alligevel havde reddet Æren.

Men hans Værk var jo ikke til Ende endnu. Han kikkede op over Kanten af Skakten og saa, at Skaren gjorde Mine til at sprede sig. — Hurtig, en Tændstik til Luntten.

Ikke et halvt Minut efter hørte han Braget og saa Flammerne slaa op af de Miner, han havde lagt. Det susede for hans Øren, Øjnene fyldtes med Sand og han følte en stikkende Smerte i Armen.

Han saa paa den i dump Forvirring og udstødte en skarp meningsløs Latter, da det gik op for ham, at hans ene Haand var revet bort.

Det var ellers vanskeligt rigtigt at fatte, hvad der var sket. Han var saa fortlumlet og lamslaet af Eksplosionen, at Raab, Skrig, Stønnen og Jamren ikke fangede hans Opmærksomhed. Han blev ved med at sidde foroverbøjet og stirre paa sit knuste Haandled med et Udtryk af uforstilt Forbavelse.

Endelig tog han sig saa meget sammen, at han fik revet en Flig af sin Skjorte, hvormed han fik en Forbinding anlagt, der standsede Blodet. Dette gjorde han rent mekanisk.

Det var som om Skakten begyndte at snurre rundt med ham, og han syntes at Aabningen nedenfor hans Fødder blev ved at aabne sig og trække sig sammen. Derefter blev alt sort for hans Øjne.

Det stærkeste Arbejdstøj

faas i

Nordlandets Handelshus.

Cwëtta's

„ALBA“

Crémant Chocolade
FINESTE DANSK FABRIKAT

3 Kager og Ruller fra 10 - 1000re

Restbeholdningen af hvide og ecru Gardintøjer

sælges extra billigt i

Nordlandets Handelshus i Allinge.

Udskudsbrædderne ere nu opløssede!

God Kval. Alle Længder, Mange Bredder.

Priser lige fra 160 Øre pr. Tylt i

Nordlandets Handelshus i Allinge.

Friskbrændt

Aalborg Portland Cement i Sække

er lige opløst. En Ladning af samme Mærke er daglig ventende og expedere vi allerbilligst saa længe Skibet losses. Send Ordre til

Nordlandets Handelshus.

Extra prima Høstbindegarn

anbefales til billigste Pris.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Priserne paa Brædder ere billigst i Allinge.

Vi har endnu Masser af de rene tørre Granbrædder, som egner sig fortræffelig til Loft, Gulv, Skillerum m. m. Vi kan expedere med alle Længder. De nye Brædder, som afhentes fra Havnepladsen straks efter Oplosningen, sælges til en billigere Pris. Spørg om Priserne i

Nordlandets Handelshus i Allinge.

Cement, Tagpap,

Tag- og Staldvinduer, Murgryder, Fyrdøre,

Riste og Renseluger anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Et Parti hvide

Mullskjoler og Mullsliv

sælges med 20 pCt. Rabat.

Magasin du Nord's Udsalg

Ejnar Thorbek.

„Men Gud forbarme sig!“ var der nogen, som sagde. „Har I nogen Sinde set Magen! Her har jo været en hel Eksplosion. Har du nogen Sinde set Magen, Mac?“

Mackintosh nærmede sig hastig Skakten. Han stirrede ned i den et Øjeblik, hvorefter han strøg en Tændstik for bedre at kunne se. Det var Aften nu. Dagen var ovre, og Stjerne tændtes den ene efter den anden paa den mørke Himmel.

„Heggarty — hys! Sig ikke et Ord om det til Mary. Kom herhen og hjælp mig at faa ham op.“

Heggarty skyndte sig derhen og hjalp Mackintosh at faa Martin løftet op af Skakten. De lagde ham ned paa Jorden og knælede ned for at undersøge ham. En Kvinde traadte frem og trak Heggarty i Frakken.

„Heggarty, for Guds Skyld! Er det ham?“

„Ja, det er; men han er levende endnu; han er bare kommen slemt til Skade med den ene Haand. Der er en Whiskyllaske i mit Sadelhylster, hent mig den.“

„Vil du sværge paa, at han er i Live?“

„Ja.“

Mary Jones skyndte sig hen til Hesten og kom straks efter tilbage med en Flaske. Mackintosh havde revet Martins Frakke og Skjorte op, og han kunde mærke, at Martins Hjerter slog endnu. De hældte noget Whisky i ham, satte ham op og tørrede Støvet og Snavset af hans Ansigt.

Heggarty hviskede til Mary: „Lad dig ikke se, naar han nu kommer til sig selv. Ellers bliver han alt for allerret, forstaa du. Det, han nu trænger til, er Ro og Hvile og en god Pleje — frem for alt Ro og Pleje. Der er ikke saa lidt Liv og Kræfter i ham endnu.“

Mary vred Hænderne, men adlød i Tavshed og gik hen ved Hestene og ventede. Omtrent i det samme udstødte Martin et svagt Suk og slog Øjnene op.

„High Butte!“ sagde han langsomt.

„Det er ellsammen i Orden,“ sagde Mackintosh. „Det skal du slet ikke bekymre dig om. Nu skal du bare ligge ganske rolig. Skal du ikke have en Mundfuld til?“

„Mary?“ sagde Martin og stirrede op mod Ansigtene, der i Mørket var meget utydelige.

„Hun har det saa godt, som man kan forlange det, og i Morgen skal du komme til at tale med hende, naar du blot vil forholde dig rolig.“

Martin lukkede Øjnene igen, og det lod til, at han var falden i Søvn. De to Mænd løftede ham lempeligt op og bar ham hen til Hestene. Her løftede de ham forsigtigt op i Sadelen og satte saa Hesten i Gang, efter at Heggarty havde taget den ved Tøjlen. De gik ved hver sin Side og støttede ham. Mackintosh vendte sig til Mary, som allerede sad i Sadelen.

„Rid du nu i Forvejen og sørg for, at alt bliver parat til at tage imod ham. Se at faa en Fjedervogn sendt ud imod os, hvis du kan. Det vil tage mange Timer for os, naar vi skal gaa hele Tiden paa denne Maade.“

„Jeg skal nok skynde mig,“ sagde hun med dæmpet Stemme. „Og du er vis paa — ganske vis paa, at han har det godt?“

„Ja, ganske vis.“

Hun skyndte paa Hesten og satte af Sted i rask Trav.

Det var ved at blive Dag, da de bragte Martin ind i High Butte og fik ham lagt til Sengs i Sheriffs Hus. Mary begyndte straks at udføre sine Pligter som Sygeplejerske. I de første to Dage laa han i Vildelse. Hele High Butte talte om ham. Rødhuderne havde modløse og forfærdede trukket sig tilbage til deres Territorium efter den ulykkelige Eksplosion ved Væverhullet.

Mackintosh's Advarsel havde altsaa været overflødig, og High Butte følte sig overordenlig taknemmelig. Mackintosh talte ikke et Ord til nogen om Martins brudte Løfte. Det Det hele var jo endt paa bedste Maade, og der vandtes intet ved at aabenbare det. Mackintosh kom til det Resultat, at Martin havde valgt den bedste Udvej. Et Sammenstød med Rødhuderne vilde have voldt adskillige Døden; men som det nu var gaaet, var Byen sluppen med Skrækken.

Den tredje Dag aabnede Martin Øjnene. Han laa nu ikke længere i Vildelse, men saa sig omkring med rolig Fatning. Saa snart han saa Mary, kom der et henrykt Udtryk i hans Ansigt. Hun gik stille hen til Sengen og lagde sin Haand paa hans Pande. Der lod hun den blive liggende, kold og berolgende, medens hun stod og saa ind i hans Øjne.

„Aa kære Martin, hvor du dog har været en stor Helt!“ begyndte hun.

„En stor Helt?“ sagde han forundret. „Nej, jeg brød mit Ord, Mary, og det er ikke min Skyld, at du ikke ligger som Lig i Dag.“

„Hvad siger du? Hvad er det dog, du mener?“

Han fortalte hende det hele ganske langsomt og med mange Pausser uden at formilde eller fortie noget. Da han var færdig, lagde han sig tilbage paa Hovedpuden og saa paa hende.

Blodet steg op i hendes Kinder. „Vi kunde aldrig have forsvaret Byen, kære Martin,“ sagde hun. „Det har Sheriffen selv sagt. Det var dig, der standsede Fjenderne, og de vil gerne allesammen takke dig for det — Folkene her mener, jeg.“

Han saa paa hende, og et Haabets Lys tændtes i hans Øjne.

„Jeg har kun een Haand og kan ikke arbejde for dig,“ sagde han.

„Jeg vil hellere have dig med een Haand end nogen anden med to,“ sagde hun.

Han smilede svagt.

„Jeg har jo brudt mit Løfte een Gang, og jeg kunde maaske bryde det igen.“

„Jeg vil alligevel tage Risikoen, kære Martin.“

Han saa paa hende med straalende Øjne. „Mener du virkelig, Mary?“ spurgte han.

I Stedet for at svare bøjede hun sig ned og kyssede ham.

Alle Slags Skilte
og Plakater

billigst i

Allinge Bogtrykkeri.

En jysk Hoppe

bedækket ved Engbjerg-Munkedal,
er til Salgs paa

Risegaard i Olsker.

Hos

Wilh. Hansen,

Sandvig

forefindes det største Udvalg
i paategnede og paabegyndte
Broderier samt Besætnings-
artikler.

Allinge Bryggeri.

Ærede By- og Landboere bedes
venligst tilbagelevere de tomme Øl-
træer hurtigst muligt.

Forlang altid

Otto Mönsted's

OMA

Plante Margarine

Er der nogle

Dele ved Deerings Selvbinder, Mejemaskine ell. Slaamaskine, som

skal renses, da vær saa god hurtigst at bestille disse i

Nordlandets Handelshus i Allinge.

Bedste Sort Standard Bindegarn til Høstmaskinerne

i originale Baller er paa Lager og sælges allerbilligst i

Nordlandets Handelshus.

Sylteeddike & Syltesukker

bedst og billigst hos os.

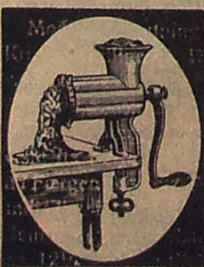
Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente
af 4 pCt. p. a., paa Folie til 2 pCt. p. a.

Vridemaskiner,
Tøjroller,
Husholdnings-
maskiner

Største Lager af
Isenkram,
Glas, Porcelæn og
Fajance.

Anker Heegaard's
bekendte
Gryder
anbefales.

Spise- og
Vandstel
samt alle
Køkkenudstyr.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.